

Després de la ferida

Autoria: Alba Palau Centelles

Títol: *Símtoma*

Editorial: Edicions del Buc, La Pobla de Farnals, 2023

91 pàgines

Símtoma és, tal com diu Joana Masó al text final, un recull de poemes que són indicis del mal que ens fan les ferides vitals, així com de la nostra tendència a reprimir els símptomes d'aquest dolor. A més, amb aquest llibre la seua autora ha estat guardonada al XL Premi Manuel Rodríguez Martínez Ciutat d'Alcoi.

Comença ja amb una declaració d'intencions en forma de dedicatòria “pels amors perduts i desgraciats, / pels condemnats, els extraviats” que acaba parlant clarament del propòsit amb què va escriure *Símtoma*:

Aquestes pàgines són les ferides,
són els somnis oblidats i les carícies ofegades.
I tot el que degrada,
i tot el que perviu.

La primera part, titulada “el dir el somni”, transmet una sensació de malestar creixent, de desfici vital que es va metamorfosejant des del “crit inicial” al que al·ludeix al poema “nit de cendra” fins a esdevindre una galeria de sensacions crues que entremesclen vida i escriptura. Genera imatges d'una bellesa agredolça, arrelada en una profunda

tristesa i desencant: “El cel col·lapsa / i tots els poemes / esperen se signen sagnen / al teu palmell ajornat / per sempre més.”

Tal com diu al poema “al teu palmell”, allò que se’ns presenta són “bocins de la meua història”. Ens parla així del temps, de l’amor, del dolor i del dol de l’absència (“perquè has marxat la nit m’embulla”). Va generant així una sensació de voler fugir d’un buit que no fa més que augmentar. Aquesta idea de fugida és precisament la que reprén en la prosa inicial de la segona part titulada “l’eco el mirall” en la qual declara estar “a punt per saltar de mi mateixa”.

Aquest apartat inicia un distanciament i qüestionament de la pròpia identitat (“Però he saltat. Travessat. I ara soc totes i soc cap”) que apareix en poemes com “carnalment” (“Celebro que no soc / que jo és un altre que ja ho va dir ell”). A més a més, pren punts de vista d’altres personatges com als poemes “altra medea”, “carrer de lluna” i “jackie a l’interval”. Palau Centelles explora d’aquesta forma les ferides que acaben provocant una identitat fragmentada, amb la que no ens identifiquem completament i que genera angouxa, dubte i crisi existencial front a conceptes com el destí o la mort. En l’últim poema de la secció al·ludeix al personatge d’Àlícia i al fet de travessar a l’altre costat del mirall com a aventura ideal que l’allunyaria definitivament d’una realitat que ha demostrat ser potencialment dolorosa.

La tercera part, “vida foradada”, és la més visceral en tots els sentits de la paraula. D’una banda, hi trobem el sentit literal que fa referència a les vísceres i als òrgans com els pulmons. Ho podem veure explícitament al poema “ofrena” on diu: “Et donaria l’intestí / per fer-te un collaret”. Per altra banda, hi trobem una carnalitat decidida que expressa la passió, el desig. No obstant això, el to general del llibre fa que el plaer forme part sempre d’una dualitat que el fa conviure amb el dolor i la pèrdua (“m’he empassat la separació, / em precedeix / la mossegada, l’ensurt / del teu horror deformat, / el triomf de les meves carns”).

La progressió dels versos ens va conduint des d’un amor al que, malgrat la intensitat, ja s’anuncia la ferida, fins a una sèrie de poemes que parlen de ruptura i desesperança (“no queda res per mirar”). Al poema “les seves llengües intermitents” interpel·la directament l’amant, igual que ho fa en “amor caníbal” on el llenguatge es torna més

contudent i físic. L'absència, el cos, la sang, l'esperma, els ossos... cada element de l'anatomia humana resulta ser matèria prima poètica. Hi ha un fil conductor que insinua una relació amorosa, potser intermitent o simplement mostrant les senyals d'una ruptura imminent. El dubte, la pena, la gelosia i l'amor apareixen quasi al mateix temps. Al poema que es titula "triomf", la partida de la persona estimada es veu com a un símptoma que posteriorment, als poemes següents, es veu reflectit i s'intenta ocultar com a conseqüència del deliri d'amor o del desamor.

En la recta final del llibre, Alba Palau sembla buscar la connexió amb altres dones poetes com Hélène Cixous, Anne Sexton i Sarah Kofman com a forma d'empoderar-se i de reivindicar el seu cos poètic i la seua visió de dona: "El símptoma : el cos arc / insolent i insòlit fa la forma desclosa / del que es vol dir / i no es pot".

Finalment, hi ha una quarta part que actua a mode de conclusió i recull la dualitat entre l'Eros i Tànatos que tan present està (el pètal i l'espina / la llet i el verí). Reconeix que ningú ha trobat la clau del pany, tot queda tan ple de dubtes com al principi i, per això, el vers final es proclama contundentment: "cloenda inconclusa del símptoma infinit".

Alba Fluixà Pelufo